

Hoc Volumen continet

- 1) Ludovici Diss: de Juramento compensationem non exco. Dente
- 2) Hartmann de Etymologia vocis Weichbild
- 3) de Wikendorff ^{de iure} de Exheredatione liberorum sine consensu parentum nuptias contrahentium.
- 4) Thomasi Diss: de non rescindendo contractu cond. signis ob metum spectrorum.
- 5) Thiele Diss: Jur: Sax: de Imputatione damni per ignorantiam inviti.
- 6) Thomasi Diss: de Jure injusto hereditarum.
- 7) Eberhardi dict. Schwinds Diss: de Notorio
- 8) Thomasi Diss: de ceteritate carnal. et de iure vend: et eius usu practico
- 9) Stritt de praescriptionibus
- 10) Thomasi de Concubinato
- 11) Brunner Tract: Jurid: de Sardanariis non ^{de iure} Judru
- 12) J. N. Diehmeri Med: Jur: de Iniquitate et in justitia actionum injuriarum
- 13) Ludovici Diss: de eo qui post litem contestatam bona mobilia possidere desit
- 14) Rotermund de retractu conventuali
- 15) Ursini Comental: Jurid: de Augusta Mentricis
- 16) Thomasi Diss: de Praerogativa Justitiae per amicabilem compositionem partium litigantium a Judice sentendam
- 17) Ludovici Diss: de muliere captivante
- 18) Goellhe de eo quod justum est circa dissolutionem matrimonii ob legem con: sanguinitatis vel affinitatis jure divino prohibiti
- 19) Picellii Diss: de cambis Trastatis
- 20) Wildvogeli Progr: de iusto lucro restituendo.
- 21) Speil de testamento in dive ipis iudiciis insinuato
- 22) Reinke Diss: silesio Feminarum Sa: conioerum negotia absque curatoribus valida

21.

CHRISTIANI WILDVOGELII, JC.

SERENISSIMI DVCIS SAXO ISENACENSIS CONSILIARII INTIMI
ET ANTECESSORIS, COLLEGII IVRIDICI SENIORIS ET
H. T. DECANI

DE
**IUSTO LVRO RESTI-
TVENDO**

ad L. i. C. d. petit. hered.

PROGRAMMA INAUGVRALE

P. P. d. II. OCTOB. A. C.

M DCC XIII.

J E N Æ,

LITERIS MULLERIANIS.

11

CHRISTIAN WILHELM VOGELIUS

PROFESSOR PRAECEPTOR ET
CANTOR IN ACADEMIA
SACRAE THEOLOGICAE
UNIVERSITATIS
ALMAE MATRIS
SACRAE THEOLOGICAE
UNIVERSITATIS
ALMAE MATRIS

DE
JUSO LACRO RESTIT
TUENDO

AD L. A. G. A. P. A. M.

PROGRAMMA INAUGURALE

P. P. A. M. OCTOBR. A. G.

MDCCLXXIX

J. W. V.
LIT. P. A. M.

Inter generalia juris præcepta, secundum quæ ci-
 ves in Republica actiones
 suas instituere jubentur,
 Imperator noster Justinia-
 nus numerat: Suum cui-
 que tribuere, §. 3. *J. d.*
J. & J. Et hoc quidem
 effatum sana ratione niti-
 tur, cum civilis societas inter mortales haud alio
 modo conservari queat, quam si nemini id de-
 trahatur, quod ejus est, atque potius reddatur,
 quod ipsi debetur. Usus hujus præcepti specta-
 tur non solum in rebus dominio hominum sub-
 jectis, ne scilicet hæ ipsi vel vi, vel fraude aut
 fallaciis eripiantur; sed & in conventionibus,
 quibus alter alterum obligat ad dandum aliquid,

A 2

aut

aut faciendum, & ut servantur promissa, quæ ex certa animi deliberatione prodire.

Ad prius quod attinet; referri huc merentur acquisitiones illarum rerum, quæ vel aliunde nobis adveniunt, vel ex bonis nostris percipiuntur, quales sunt fructus, illique vel naturales, vel, uti vocantur, civiles: hos enim illis, quorum est proprietas, relinquendos esse, quilibet fatebitur: ita quidem, ut etiamsi quis rem alienam bona fide possideat, fructus tamen inde prognatos lucretur & suos faciat. Aperte id docet Paulus Jctus, quando in *l. 46. d. acqu. rer. domin.* scribit: Bonæ fidei possessor non dubie percipiendo fructus, etiam ex aliena re, suos facit. Hujus sententiam sequitur atque approbat ipse laudatus modo Imperator, in §. 35. *f. d. rer. divis.* Si quis, ajens, a non domino, quem dominum esse crediderit, bona fide fundum emerit, vel ex donatione, aliave justa causa æque bona fide acceperit, naturali ratione placuit, fructus, quos percepit, ejus esse. Fundamentum hujus pronuntiati suppeditat idem Jctus Paulus in *l. 130. d. Reg. Jur.* dum scribit: Bona fides tantundem præstat possidenti, quantum veritas. An vero id

id tantum de fructibus possessoris industria quaerit, an vero de aliis sponte provenientius intelligendum sit, dubitare quis posset, ex eo, quod Imp. in supra allegato §. 35. hæc verba addidit: *pro cultura & cura*; Verum aliud nos docet antea memoratus Paulus in citata lege 46. qui non tantum eos, qui diligentia & opera bonæ fidei possessoris provenerunt, eidem tribuit, sed omnes in universon. Nec tamen credendum est, Imperatorem Paulo contradicere, vel ejus doctrinam rejicere; sed mens ejusdem ex latioribus Digestorum libris, quorum epitomen is per Tribonianum concinnari curavit, eruenda venit: & si vel maxime ad curam possessoris respiciendum foret, certum tamen est, naturales quoque provenus curam quandam desiderare, ut sic verba Imperatoris in hos etiam quadrent: quin & si cultura & cura adæquatum, ceu volunt, rationem lucratorum fructuum constituerent, malæ fidei possessori, qui fundum rite excoluit, isti quoque essent tribuendi, quod tamen legibus repugnat. Verum tamen nec extantes fructus suos facit bona fide possidens, veluti rescribunt Impp. Diocletianus & Maximianus in *l. 22. C. d. Rei vind.*

sed illos solum, quos consumit, seu in suos usus convertit. Hos enim illum LVCRARI, diserte scribit Paulus in *l. 4. §. 2. fin. regund.* atque idem de lana, tanquam ovium fructu, reperit in *l. 4. §. 19. d. usucap.* Hinc & Imp. in *§. 2. d. offic. judic.* si in rem actum sit, & contra possessorem judicatum, si is bonæ fidei possessor fuerit, non haberi rationem consumptorum fructuum, recte statuit.

Vtut vero hoc modo justus possessor hosce fructus ex re aliena juste lucretur; haud tamen eosdem in perpetuum retineri, voluerunt Romanorum leges, sed restitui jubent vero domino, rem propriam vindicanti, si percipiens per illos factus fuit locupletior. Clatissimis verbis id monet Ulpianus in *l. 25. §. 11. d. hered. pet.* ubi ait: Consuluit Senatus bonæ fidei possessoribus, ne in totum damno afficiantur, sed in id duntaxat teneantur, in quo locupletiores facti sunt. Eundem secutus Paulus, post Senatusconsultum omne lucrum auferendum esse, dicens, tam bonæ fidei possessori, quam prædoni, in *l. 28. d. t.* Meminit præterea hujus SENCTUS, aucto-

re

re Divo Hadriano, avo suo facti, Marcus Ælius Antoninus A. in *l. 1. C. d. petit. hered.* dum Augurino, Proconsuli Africæ rescribit: fructus bonæ fidei possessores reddere cogendos non esse, nisi ex his locupletiores extiterint.

Habemus hic exemplum LVORI JVSTE QVÆSITI, mox tamen RESTITVENDI. Id quod Paradoxum videri possit. Ad quid enim conducit, permittere lucrum, & tamen jubere id reddi: annon sic una manu largimur aliquid, & altera illud eripimus? Verum enim vero non destitui hoc sancitum: recta ratione, facile apparet, si modo communem istam juris regulam intueamur, quam Pomponius inculcat, in *l. 206. d. reg. jur. & l. 14. d. condict. indeb.* neminem scilicet cum alterius damno fieri debere locupletiozem: cui suffragatur Bonifacius VIII. Pontifex in *cap. 48. d. reg. jur. in 6.* eamque sententiam, tanquam æquisissimam, defendunt Theologi morales, Bonacina, Dicastillo, alii, quos recensere nimis longum foret.

Quo

Quo autem modo quis factus dicatur locupletior, clare demonstrat Vlpianus in *d. l. 25. §. 16. d. hered. petit.* Si nimirum illud consecutus sit ex fructibus, ut suum, quod alioquin expendere debuisset, retineat: adeoque, si quid lautius, contemplatione rei acquisitæ, impenderit, aut si quid dilapidaverit, aut perdiderit, dum re sua se abuti putat, non censetur factus locupletior, neque id præstat.

Et hæc quidem ita se habere in hereditatis peritione, dubio caret omni; Cæterum, an idem observandum etiam sit, quando singularis quædam res vindicatur a bonæ fidei possessore, non una omnium est sententia. Pro negativa pugnat, quod hereditatis petitio sit iudicium universale, & contineat simul præstationes personales, atque fructus hereditatem ad augeant: in rei autem vindicatione certum corpus petitur, cuius fructus bona fide percepti, semel in dominium possessoris pervenerunt, atque hunc quæstum per consumptionem factum ipsi retinere jura permittunt, adeoque leges de alia re loquentes, ad alios casus minime trahendos esse, defendunt DD. quampluri-

plurimi, relati a Frantzk. *Exerc. 4. qu. 9.* Sed affirmativam tuentur eximii JCI, VVefenbec. *ad §. 36. J. d. rer. divis. n. 11.* Treutler. *Vol. 1. Disp. 15. tb. 11. in fin.* ipse quoque JC. Sax. Princeps Carpz. *p. 3. Const. 32. def. 28. cum citatis ab Esbachio ad d. l. Carpz.* Et hæc quidem sententia, etiamsi prior fortassis juri magis sit congruens, amplectenda videtur ex eo, quod in re dubia benigniorem interpretationem sequi, non minus justius sit, quam tutius, *l. 3. d. his qua in testam. l. 56. & l. 90. de reg. jur.* talis vero est ista, qua Dominus de damno vitando certans, præfertur possessori de lucro captando laboranti. Quod tamen iterum limitationem admittit in casu, quo fructus consumpti possessorem locupletantes, per lapsum triennii, vel jure Saxonico, unius anni, sunt usucapti, veluti recte monet. L. B. de Lynck. *in annot. ad Locam. lib. 2. tit. 1. §. 36.* post Carpz. *d. def. 29. n. 1.*

Ejusmodi lucri juste acquisiti restitutionem metuere haud necessum habent, solertes jurium cultores, quippe qui fructus ex studiis continuo labore & industria collectos in perpetuum suos

B

faci-

faciunt, imo illud consequuntur, ut, quod Imper. habet in *Nov. 1. Epil.* nunquam in paupertate vivere cogantur.

Probe hoc animo pensitavit nobilissimus honorum in jure summorum Candidatus

JOANNES PAVLVS ÆGIDIVS NITSCHIVS

illustrissimorum Comitum Schönburgicorum
Regiminis, & Præfectur: Glauchaviens:
Advocatus,

Cujus ortum, studiorum progressum & vitæ huc usque laudabiliter peractum cursum, paucis delineamus. Volvebatur nimirum annus recuperatæ gratiæ millesimus, sexcentessimus, nonagesimus secundus, cum in oppido Glauchaviensi, Comitum Schönburgensium sede, Ipse die XXV. Junii, a Parentibus nobilissimis ac egregiis in lucem susciperetur. Pater est illustrissimi Comitum, Domini FRANCISCI HEN-

HENRICI consiliarius aulicus, ac VVech-
 felburgi Præfectus gravissimus, JOANNES
 ADAMVS NITSHIVS, qui laude in terris his
 solida, propter multa merita evchitur: Ma-
 ter vero, virtutis ac stirpis eximiæ foemi-
 na, & a quæstore industrio, jamque in cœ-
 lum translato, JOANNE CHRISTOPHORO
 MULLER, progenita major natu filia, JOANNA
 SOPHIA, post paucos admødum, à Candidati
 natilibus dies, vitam cum morte antehac
 commutavit, Nostrumque ad orbitatis tri-
 stissimæ sortem redegit. Hujus igitur vici-
 bus Parens optimus functus, annorum ad-
 hac quatuor filium, per decennii integri in-
 tervalla, præceptorum domesticorum fidei
 & curæ mandabat: quorum prior HENRI-
 CVS ROTHERVS, consiliarii nunc Sa-
 xonici Commissionum, ut dicere solent,
 VVeisfensfensis dignitate præcellit: alter,
 GEORGIVS LEVCHTIVS, Geieræ
 in tractu montano, advocati exercitati laudem
 consecutus est: porro tertius, THEOPHI-
 LVS ROTHERVS, sacerdotis nunc
 munia apud Silesios administrat. Postea

B 2

No.

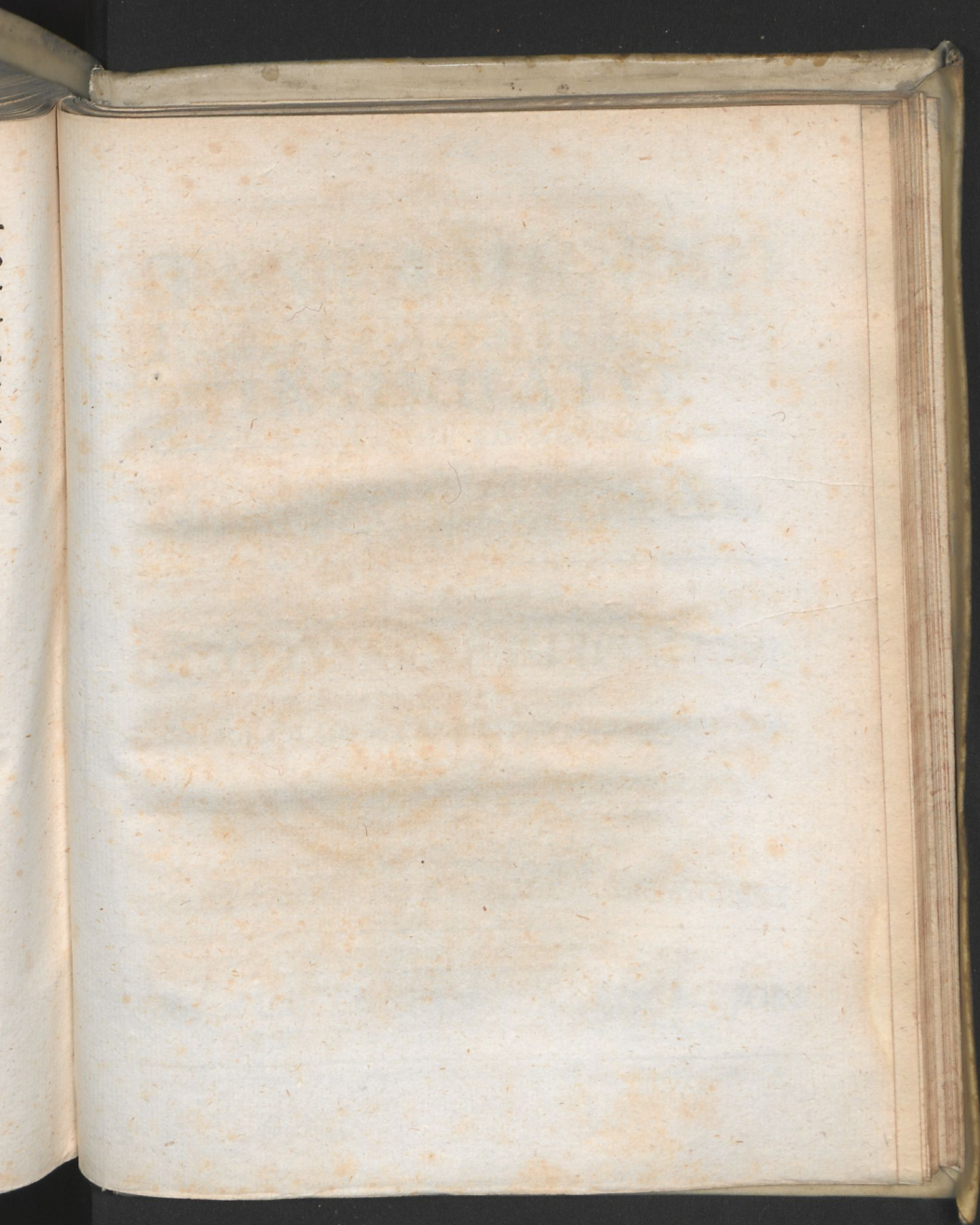
Noſter ab anno ætatis decimo quarto, ad octavum & decimum uſque, ſcholam patriam Glauchaviſem obiit, Rectorem iſtius clariffimum, cui THOMÆ nomen erat, cum ſtudiorum ſuorum ſucceſſu notabili, auſcultavit. Hoc autem Lyceum anno MDCCIX. cum florentiſſimo Altenburgenſi gymnaſio commutabat, quod nobiliſſimus artis medicæ Doct̃or VVENZELIVS illo tempore dirigebat, Conrectoris interea partes præclariffimo FRISIO, Subconrectoris vero officium erudiſſimo STERNIO obeunte. Ejusmodi doctrinarum præſidio in Jenenſem hanc academiam anno M DCC XI. cum excellentiſſimus Saxonix Ducum Conſiliarius, STRUVIVS, ad clavum ejus ſederet, ingreſſus eſt, ibique omnes philoſophix ſcientias ab ampliſſimo BOYO, ordini philoſophorum adſcripto, cum fructu haud parvo edocebatur. Cum proinde in regia juſti ac æqui ſapientia à juris Doct̃oribus conſultiſſimis, KRESSIO, GERHARDO, BRAVNIO, illo Juſtiniani Cæſaris elementa atque jus pontis

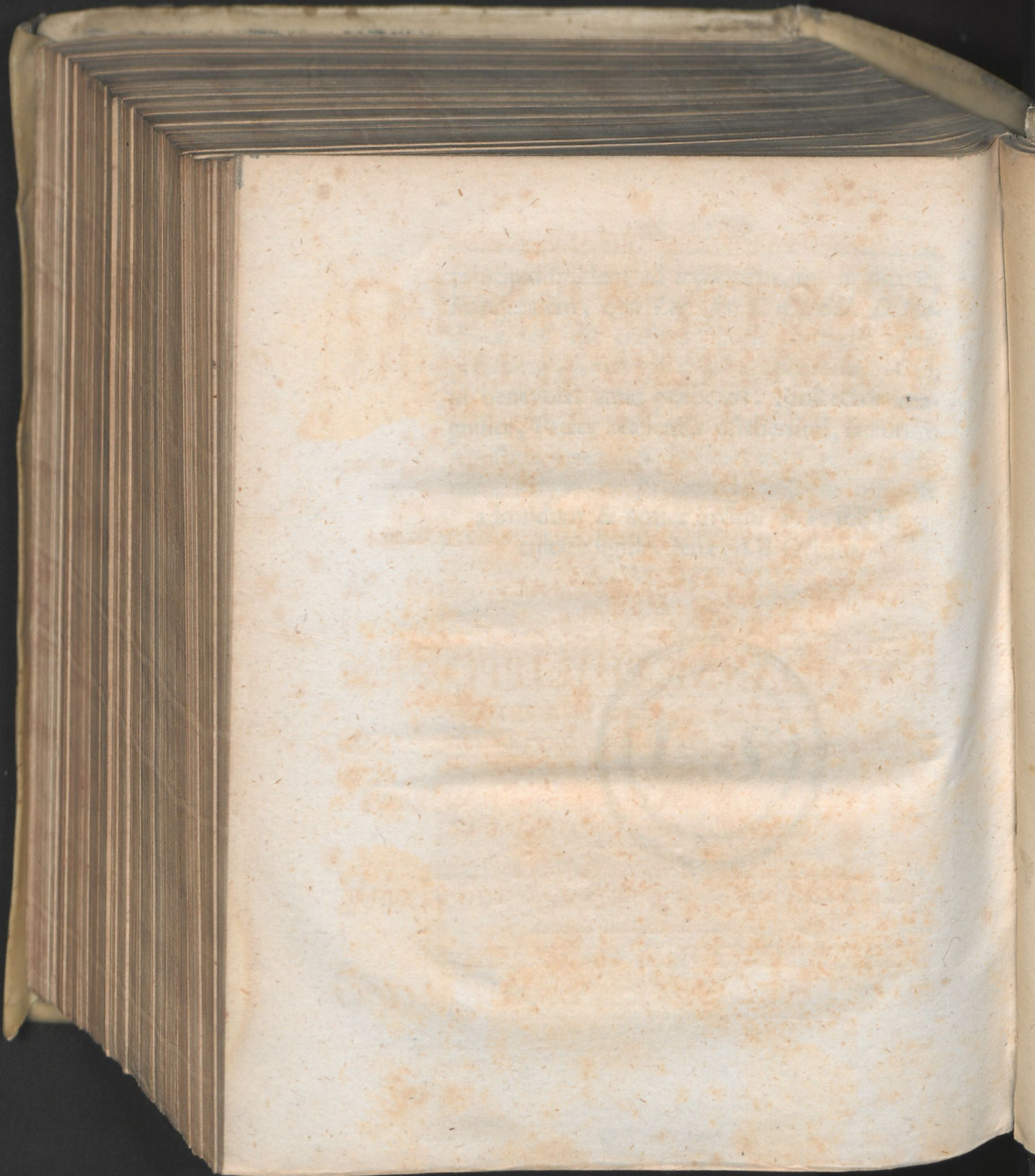

pontificium explanante: isto pandectas, ut vocant: hoc jurisprudentiam STRUVII inculcante, sedulo ac fideliter institueretur, spei ac expectationi omnium satisfecit. Neque alium in HAHNEMANNI prænobilissimi scholis, de tota Jutisprudentia habitis, inque recitationibus publicis Antecessorum hic loci celeberrimorum, FRISH ac SCHROETERI, inque laudati antea STRUVII, juris publici ac civilis historiæ argumenta tradentis auditorio, nec non in JConsulti ac Professoris nobilissimi GVILIELMI HIERONYMI BRUCKNERI lectionibus, quibus viam ad exercitationes forenses ostendit, se exhibebat. His studiorum profectibus in urbe deinceps natali innotuit, postquam parentis honoratissimi consiliis fretus, causas ibidem clientum, in summis & inferioribus judiciis peroravit. Supremum itaque in Doctrinis legitimis gradum, ut merito suo adscenderet, athenæum hoc nostrum repetiit, inque ordinem Candidatorum susceptus, priuatimque tentatus, id obtinuit, ut ad specimina publica, &

principio quidem ad lectionem, quam dicunt, inauguralem, qua *Leg. fin. C. d. Edict. D. Hadrian. toll.* die crastina, horis consuetis interpretabitur, janua ipsi a nobis aperiretur. Cui, ut benevolas aures praebeatis, ProRector magnifice, Patres academiae celeberrimi, sacrorum Antistites venerandi, hospites item ac cives eximii, omnes in praesenti ac singulos officiose admodum & amice invito. P. P. sub Facultatis sigillo. Jenae, d. II. Octobr.
An. M DCC XIII.

99 A 6990'

ULB Halle

3

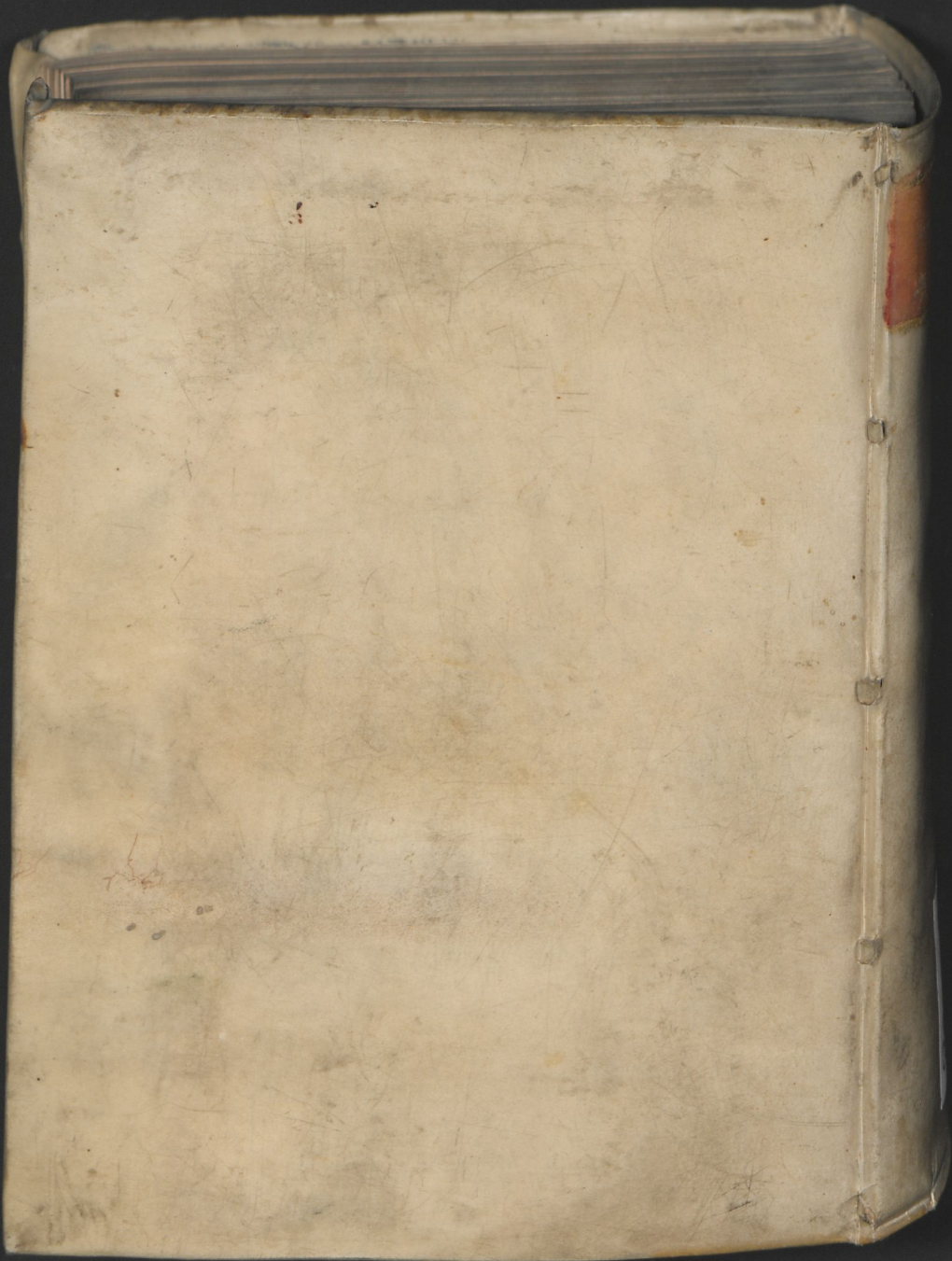
002 826 631

V 3 17

Rehov

21.

CHRISTIANI WILDVOGELII, JC.

SERENISSIMI DVCCIS SAXO ISENACENSIS CONSILIARII INTIMI
ET ANTECESSORIS, COLLEGII IVRIDICI SENIORIS ET
H. T. DECANI

DE
**JVSTO LVCRE RESTI-
TVENDO**

ad L. 1. C. d. petit. hered.

PROGRAMMA INAUGVRALE

P. P. d. II. OCTOB. A. C.
M DCC XIIX.

J E N Æ,
LITERIS MVLLERIANIS.

